

wiekowych, to dane przedstawiają się następująco: w grupie do 24 roku życia – 14,2%; 25-34 lata – 10,7%; 35-44 lata – 8,6%; 45-54 lata – 7,8%; 55-59 lat – 6,3%; 60 lat i więcej – 2,0%.

Zestawiając omówione wyżej czynniki, oczywistym staje się, że najbardziej narażone na bezrobocie są kobiety, zwłaszcza młode, posiadające wykształcenie niższe niż średnie. Kumulowanie się wskazanych warunków sprzyja wydłużaniu się okresu pozostawania bez pracy. Na koniec 2014 r. w rejestrze PUP wśród bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy było 469 kobiet i 205 mężczyzn.

W związku z nowelizacją ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, od 2015 roku pojawiły się nowe kategorie bezrobotnych w szczególnej sytuacji oraz profilowanie pomocy dla osoby bezrobotnej przez powiatowy urząd pracy. Według stanu na koniec września 2015 roku, w rejestrach PUP figurowała następują liczba osób:

- bezrobotni ogółem: 1 460, w tym kobiety: 866; prawo do zasiłku miało 305 bezrobotnych (w tym 161 kobiet);
- długotrwale bezrobotni: 738, w tym kobiety: 507;
- bezrobotni do 30 roku życia: 483, w tym kobiety: 324;
- bezrobotni powyżej 50 roku życia: 316, w tym kobiety: 128;
- bezrobotni posiadający co najmniej 1 dziecko do 6 r.ż.: 277, w tym kobiety: 223;
- bezrobotni niepełnosprawni: 98, w tym kobiety: 52.

Przy ustalaniu profilu pomocy urząd pracy dokonuje analizy sytuacji bezrobotnego i jego szans na rynku pracy, biorąc pod uwagę oddalenie bezrobotnego od rynku pracy i jego gotowość do wejścia lub powrotu na rynek pracy⁴¹. Na koniec września 2015 roku ustalony profil pomocy miało 1 340 bezrobotnych:

- ❖ 57 osób, w tym 37 kobiet – **profil I**; dotyczy najbardziej aktywnych i zmotywowanych do podjęcia pracy, przewiduje zatem przede wszystkim pośrednictwo pracy, a także w uzasadnionych przypadkach poradnictwo zawodowe lub inne formy pomocy np. dotacje i pożyczki na działalność gospodarczą).
- ❖ 762 osoby, w tym 482 kobiety – **profil II**; dotyczy osób wymagających wsparcia, dla których przewidziane są usługi i instrumenty rynku pracy: staże, prace interwencyjne, dotacje na działalność gospodarczą, szkolenia itp.
- ❖ 521 osób, w tym 287 kobiet – **profil III**; osoby najbardziej oddalone od rynku pracy, zwykle korzystające z pomocy społecznej; dla nich planuje się udział w Programie Aktywizacja i Integracja, programy specjalne, skierowanie do zatrudnienia wspieranego u pracodawcy lub podjęcie pracy w spółdzielni socjalnej zakładanej przez osoby prawne.

Dane te potwierdzają dość trudną sytuację lokalnego rynku pracy. Martwi zwłaszcza bardzo mała liczba bezrobotnych aktywnych i gotowych do podjęcia zatrudnienia, którzy stanowią zaledwie 4,25% ogółu bezrobotnych z ustalonym profilem pomocy.

1.4.3. Dysfunkcje rodzinne i piecza zastępcza

Rodziny niewydolne pod względem opiekuńczo-wychowawczym stanowią liczną grupę wśród klientów systemu pomocy społecznej. Często problem, z którym przychodzą po

⁴¹ Określając oddalenie od rynku pracy bierze się pod uwagę czynniki takie jak wiek, płeć, stopień niepełnosprawności, posiadane wykształcenie, kwalifikacje i doświadczenie, ale również miejsce zamieszkania i dostęp do nowoczesnych form komunikowania się z PUP i pracodawcami. Natomiast określając gotowość do wejścia lub powrotu na rynek pracy, bierze się pod uwagę czynniki wskazujące na potrzebę i chęć bezrobotnego do podjęcia pracy, w szczególności jego dyspozycyjność, zaangażowanie w samodzielne poszukiwanie pracy, a także dotychczasową oraz aktualną gotowość do współpracy z powiatowym urzędem pracy, innymi instytucjami rynku pracy lub pracodawcami.

- nie posiadają dostępu do odpowiednich instytucji pozwalających na wyposażenie w kapitał życiowy, jego rozwój i pomnażanie;
- posiadają cechy utrudniające im korzystanie z powszechnych zasobów społecznych (np. ze względu na zaistnienie uzależnienia, podeszły wiek, niepełnosprawność czy długotrwałą chorobę);
- są przedmiotem niszczącego działania innych osób lub podmiotów (polegającego na stosowaniu przemocy, szantażu, dyskryminacji itp.)³⁷.

Powyższe aspekty w istotny sposób determinują wykluczenie społeczne osób i rodzin. Dlatego w oparciu o te kryteria wyodrębniono grupy znajdujące się w szczególnej sytuacji (względem ogółu ludności), które poddano następnie bardziej wnikliwej analizie.

1.4.1. Analiza statystyk pomocy społecznej³⁸

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości³⁹. Perspektywa jednostek pomocy społecznej działających na terenie powiatu nidzickiego wydaje się więc szczególnie istotna dla identyfikacji oraz zrozumienia problemów doświadczanych przez mieszkańców.

Na wstępie należy zwrócić uwagę, iż odsetek ludności powiatu korzystającej ze wsparcia ośrodków pomocy społecznej w 2014 roku wyniósł 9,5%, aczkolwiek wykazywał duże zróżnicowanie według gmin. Najmniejszy udział klientów OPS w ogólnej liczbie mieszkańców był w gminie Nidzica (6,6%), zaś największy – w gminie Janowiec Kościelny (19,1%). Jednocześnie w gminie Janowiec Kościelny odnotowano najniższą wartość wskaźnika „udział osób długotrwale korzystających ze świadczeń w ogólnej liczbie świadczeniobiorców” (46,8%), natomiast najwyższą w gminie Kozłowo (60,2%).

Tabela 8. Liczba rodzin i osób w rodzinach korzystających ze wsparcia ośrodków pomocy społecznej według głównych powodów wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej

Wyszczególnienie	2012		2013		2014	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
ubóstwo	675	2 196	763	2 317	791	2 301
bezrobocie	903	3 042	953	3 149	863	2 877
niepełnosprawność	584	1 558	586	1 699	650	1 625
długotrwała lub ciężka choroba	549	1 494	580	1 639	644	1 674
bezradność (problemy)	344	1 537	326	1 383	288	1 167
alkoholizm	53	126	58	128	65	132
narkomania	3	8	3	10	7	15
potrzeba ochrony macierzyństwa	217	x	235	x	239	x
wielodzietność	154	x	168	x	172	x
bezdомność	28	32	33	41	32	41

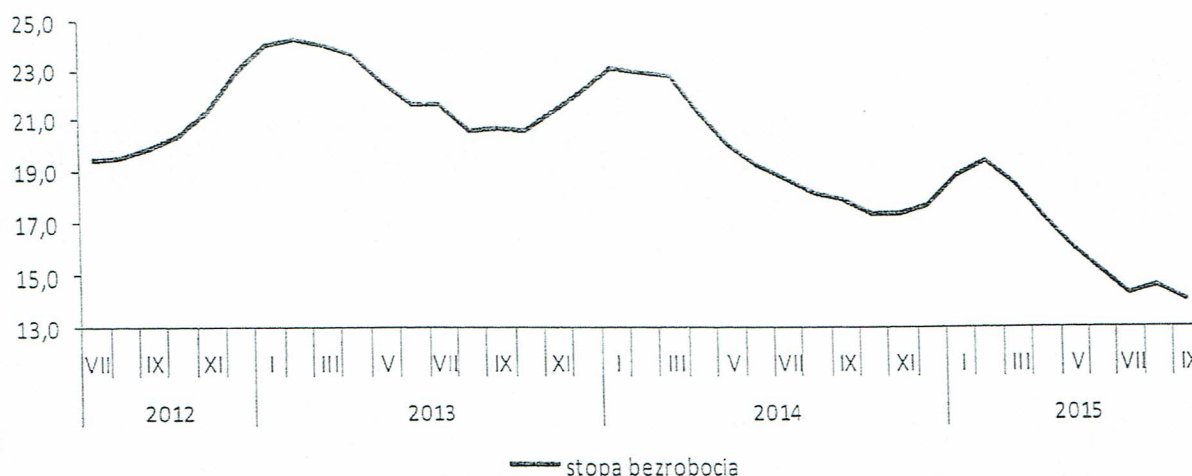
³⁷ Narodowa Strategia Integracji Społecznej dla Polski, Rada Ministrów, Warszawa 2004, s. 22-23.

³⁸ Niniejszy podrozdział opracowano na podstawie statystyk ośrodków pomocy społecznej. Z uwagi na bardziej „sprofilowany” zakres działalności PCPR, dane dotyczące jego klientów zostaną zaprezentowane w dalszej części Strategii przy okazji analizy sytuacji grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

³⁹ Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.

OPS nie pozostawiają wątpliwości, że bezrobocie (czy szerzej brak zatrudnienia) jest głównym powodem marginalizacji społecznej.

Wykres 7. Stopa bezrobocia w powiecie nidzickim w poszczególnych miesiącach (VII 2012 – IX 2015)

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS.

Na koniec 2014 roku status bezrobotnego wśród ludności powiatu w wieku produkcyjnym posiadało 8,7% mieszkańców. Najniższą wartość wskaźnika odnotowano w gminie Janowo i Nidzica (8,0%), najwyższą zaś w gminie Kozłowo (11,7%). Tak poważna różnica była spowodowana głównie zdecydowanie wyższym poziomem dezaktywizacji zawodowej kobiet niż mężczyzn.

Tabela 9. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg płci (w %) według stanu na koniec 2014 roku

Wyszczególnienie	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Różnica K - M
Janowiec Kościelny	8,5	6,9	10,5	3,6
Janowo	8,0	7,7	8,5	0,8
Kozłowo	11,7	9,2	14,7	5,5
Nidzica	8,0	6,5	9,6	3,1
Powiat nidzicki	8,7	7,2	10,5	3,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS.

Nie tylko płeć okazuje się być czynnikiem różnicującym dostęp do rynku pracy. Duży wpływ na to ma również poziom wykształcenia. Na koniec 2014 r. w rejestrze bezrobotnych pozostawało 1 896 mieszkańców powiatu. Co trzecia osoba (35,6% ogółu) legitymowała się wykształceniem gimnazjalnym lub niższym, natomiast 24,6% bezrobotnych miało ukończoną zasadniczą szkołę zawodową. Trzecią grupę stanowiły osoby z wykształceniem średnim zawodowym lub policealnym – 16,2% ogółu. Natomiast bezrobotni legitymujący się dyplomem szkoły średniej ogólnokształcącej lub dyplomem szkoły wyższej stanowili odpowiednio 14,5 i 8,9% bezrobotnych. Porównując te dane ze strukturą wykształcenia ludności należy dojść do wniosku, że im wyższy poziom wykształcenia formalnego posiada osoba, tym mniejsze ryzyko bezrobocia. Stwierdzenie to dotyczy obu płci, niemniej warto zwrócić uwagę, iż odsetek kobiet z wykształceniem zasadniczym zawodowym, średnim ogólnokształcącym oraz średnim zawodowym i policealnym zarejestrowanych w PUP Nidzica był bardzo zbliżony i wahał się w przedziale 10,5 – 10,8% ogółu bezrobotnych.

STAROSTWO POWIATOWE
13-100 Nidzica
ul. Traugutta 23
tel./fax 89-625-32-79
ZGODNOŚĆ KSEROKOPII
Z ORYGINAŁEM STWIERDZAM
5 MAJ 2016
data.....
podpis.....

26 INSPEKTOR
w Wydziale Organizacyjnym
i Spraw Obywatelskich
mgr Małgorzata Wojtaszewska

wypłata „zasiłków”, z którymi jest przede wszystkim kojarzona pomoc społeczna, stanowi tylko część zadań ośrodków.

W strukturze organizacyjnej MOPS w Nidzicy funkcjonuje **dzienny dom pomocy** oraz 15 **placówek wsparcia dziennego**, a ponadto we wszystkich gminach powiatu przy OPS-ach działają **kluby integracji społecznej**. Są to podmioty zaliczane do sektora ekonomii społecznej, które realizują zadania z zakresu reintegracji społeczno-zawodowej określone w ustawie o zatrudnieniu socjalnym. W zakresie profilaktyki problemu uzależnień na terenie każdej gminy działania prowadzą również **komisje rozwiązywania problemów alkoholowych**, natomiast w zakresie przemocy w rodzinie – **gminne zespoły interdyscyplinarne ds. przemocy w rodzinie**.

W obszarze wsparcia rodzin, w których występuje problem alkoholowy, przemoc domowa i/lub narkomania, ważną rolę odgrywa także **Przychodnia Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Nidzicy**. Placówka oferuje profesjonalne leczenie alkoholizmu i innych form uzależnień, jak również współuzależnienia i zaburzeń charakterystycznych dla DDA.

System pomocy i wsparcia w powiecie współtworzą podmioty działające na rzecz osób starszych. Oprócz wcześniej wymienionych, należy zwrócić uwagę na założony w 2007 r. **Nidzicki Uniwersytet III Wieku „Młodzi Duchem”**, działający w formie stowarzyszenia. UTW prowadzi działalność edukacyjną (m.in. w postaci comiesięcznych wykładów), zdrowotno-rekreacyjną (m.in. zajęcia sportowe na sali gimnastycznej, wyprawy rowerowe) oraz integracyjną (m.in. wycieczki, ogniska, imprezy).

Powyższa lista nie wyczerpuje jednak katalogu instytucji oferujących pomoc i wsparcie, bowiem w szerokim ujęciu system obejmuje również instytucje rynku pracy, jednostki oświatowe i inne, które na co dzień współpracują ze sobą (ze względu na zbieżne cele oraz obsługę tych samych klientów). Jednym z takich podmiotów jest **Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Nidzicy**, będąca jednostką organizacyjną powiatu. Placówka zapewnia pomoc psychologiczno-pedagogiczną dzieciom i młodzieży oraz pomoc w wyborze kierunku kształcenia i zawodu, jak również wsparcie dla rodziców i nauczycieli związane z wychowywaniem i kształceniem dzieci i młodzieży. Poradnia realizuje swoje zadania poprzez prowadzenie działalności diagnostycznej, terapeutycznej, doradczej, profilaktycznej czy mediacyjnej.

Istotne znaczenie w systemie pomocy i wsparcia mają ponadto działania w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej realizowane przez instytucje rynku pracy. Do tej grupy zalicza się publiczne służby zatrudnienia, Ochotnicze Hufce Pracy, agencje zatrudnienia, instytucje szkoleniowe oraz instytucje dialogu społecznego i partnerstwa lokalnego³⁵.

Powiatowy Urząd Pracy w Nidzicy realizuje zadania powiatu w zakresie polityki rynku pracy, polegające m.in. na udzielaniu pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w znalezieniu pracy (pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa), organizowaniu i finansowaniu usług i instrumentów rynku pracy, przyznawaniu i wypłacaniu zasiłków oraz innych świadczeń z tytułu bezrobocia, a także opracowywaniu analiz i sprawozdań dotyczących rynku pracy.

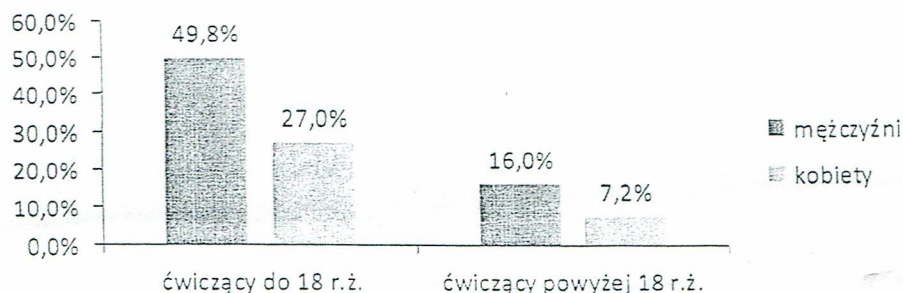
Na terenie powiatu nidzickiego działają również jednostki **Ochotniczych Hufców Pracy**: **Młodzieżowe Centrum Kariery** oraz **Punkt Pośrednictwa Pracy** – obie mają siedzibę w Nidzicy. OHP są państwową jednostką budżetową wyspecjalizowaną w działaniach na rzecz

³⁵ Art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

które zrzeszały łącznie 211 członków, a także 20 kół (klubów) zrzeszających 331 członków, w tym 5 kół teatralnych (51 osób) i 2 kluby seniora (63 osoby).

Na terenie powiatu nidzickiego odbywają się również liczne imprezy sportowe, których organizatorami są Zespół Obsługi Oświaty i Sportu w Nidzicy, Gminne Centrum Kultury i Sportu w Kozłowie, Samorządowy Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji w Janowcu Kościelnym oraz Urząd Gminy i Gminny Ośrodek Kultury w Janowie. Aktywną działalność w tym zakresie prowadzą również organizacje pozarządowe. W 2014 roku w powiecie istniało 12 klubów sportowych zrzeszających 882 członków. Prowadziły one 24 sekcje, w których ćwiczyło 789 osób.

Wykres 6. Ćwiczący w klubach sportowych w powiecie nidzickim w 2014 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS.

Informacje GUS na temat ćwiczących w klubach sportowych obrazują tylko pewien obszar kultury fizycznej w powiecie, ponieważ dotyczą osób uprawiających sport wyczynowo, zwykle pod okiem trenerów lub instruktorów. Niemniej można na ich podstawie zauważyć (podpierając się spostrzeżeniami dotyczącymi ogółu społeczeństwa), iż aktywność sportowa cieszy się większym zainteresowaniem wśród chłopców i mężczyzn (w powiecie nidzickim prawie 66% ogółu ćwiczących w klubach). Częściej też podejmują ją dzieci i młodzież (w powiecie prawie 77% ogółu ćwiczących), natomiast osoby dorosłe, w tym starsze – z uwagi na liczne obowiązki rodzinne i zawodowe, gorszy stan zdrowia, utrwalone nawyki i styl życia – znacznie rzadziej są aktywne w omawianej sferze.

System pomocy i wsparcia

Instytucjonalny system pomocy i wsparcia organizowany jest na rzecz osób i rodzin, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej. Tworzą go więc przede wszystkim podmioty działające w sferze pomocy i integracji społecznej. Podstawową jednostką organizacyjną na szczeblu powiatu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nidzicy. PCPR wykonuje zadania powiatu wynikające nie tylko z ustawy o pomocy społecznej, ale również ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, a także ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zgodnie z zarządzeniem Nr Z/31/2011 Starosty Nidzickiego z dnia 1 grudnia 2011 roku, Centrum pełni funkcję organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie. W skład struktury organizacyjnej PCPR wchodzi: zespół ds. pieczy zastępczej, zespół ds. pomocy osobom niepełnosprawnym oraz zespół ds. poradnictwa specjalistycznego (radca prawny, psycholog i pedagog). Dużą część zadań jednostki stanowią działania dotyczące rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnością, m.in. dofinansowanie warsztatów terapii zajęciowej, likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym architektonicznych, dofinansowanie sportu, kultury i rekreacji osób z niepełnosprawnością i ich rodzin. PCPR prowadzi Powiatowy Punkt Konsultacyjny dla osób dotkniętych problemami opiekuńczo-wychowawczymi, przemocą domową i uzależnieniami.

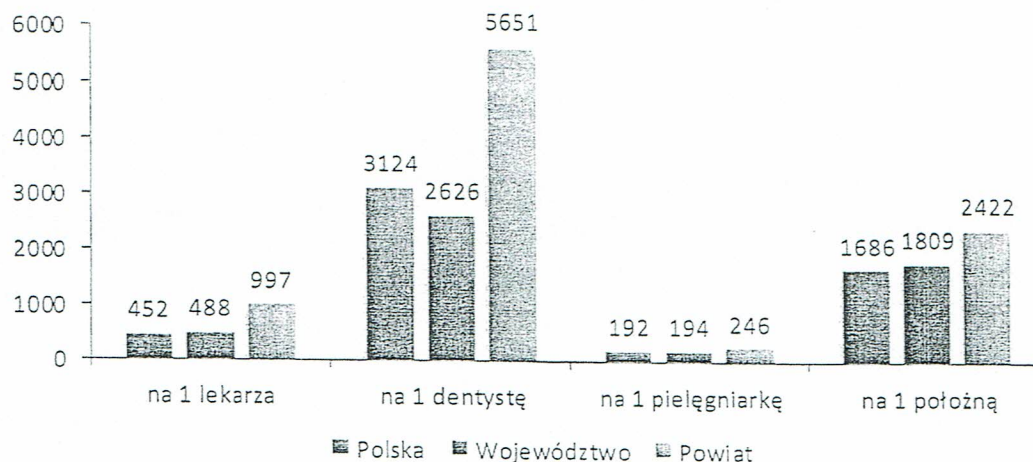
STAROSTWO POWIATOWE
13-100 Nidzica
ul. Traugutta 23
tel./fax 89-625-32-79

ZGODNOŚĆ KSEROKOPII
Z ORYGINAŁEM STWIERDZAM
5 MAJ 2016

INSPEKTOR
w Wydziale Organizacyjnym
i Spraw Obywatelskich

mgr Małgorzata Woźniak

Wykres 5. Liczba ludności przypadającej na personel służby zdrowia w 2013 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS.

Placówkę stanowiącą bazę realizacji świadczeń zdrowotnych w Powiecie Nidzickim jest Zespół Opieki Zdrowotnej w Nidzicy, zapewniający podstawowe usługi w zakresie szpitala powiatowego, a także ścisłą współpracę z szeregiem poradni specjalistycznych, pracowni diagnostycznych, lekarzami POZ oraz specjalistycznymi jednostkami ochrony zdrowia w województwie. ZOZ Nidzica jako placówka publiczna odpowiada na aktualne potrzeby zdrowotne w zakresie skoordynowanej opieki zdrowotnej nad pacjentami, co jest szczególnie ważne w kontekście zmian demograficznych i rosnącej liczby osób niesamodzielnych.

Szpital powiatowy w Nidzicy, będący jednym z największych zakładów pracy w powiecie, realizuje opiekę medyczną na oddziałach:

- 1) pediatrycznym,
- 2) chorób wewnętrznych,
- 3) chirurgicznym ogólnym,
- 4) ginekologiczno-położniczym.

Wyodrębnioną komórkę organizacyjną szpitala stanowi Blok operacyjny wykonujący zabiegi operacyjne z oddziałów ginekologiczno-położniczego i chirurgii ogólnej. Ponadto przy szpitalu działa apteka ogólnodostępna i Zakład Opiekuńczo-Leczniczy o profilu ogólnym dysponujący 36 łózkami dla pacjentów wymagających stacjonarnej opieki całodobowej i kontynuacji leczenia oraz dla pacjentów w stanie wegetatywnym. Funkcjonują też liczne poradnie specjalistyczne (m.in. kardiologiczna, chirurgiczna, urologiczna, ortopedyczna, neurologiczna, alergologiczna i poradnia zdrowia psychicznego), pracownie diagnostyczne, szeroko rozwinięte rehabilitacje ambulatoryjne (Ośrodek Rehabilitacji Diennej, Dział Fizjoterapii), w skład którego wchodzi 3 pracownice, jak również Dział Pomocy Doraźnej realizujący zadania w zakresie zespołów wyjazdowych i ratownictwa medycznego. ZOZ w Nidzicy zapewnia ponadto usługi w zakresie pielęgniarskiej opieki długoterminowej³¹.

Edukacja, kultura i sport

Ważne dziedziny życia ludzkiego stanowią: zdobywanie wykształcenia, uczestnictwo w kulturze, a także aktywność fizyczna, w tym sport. Na terenie powiatu nidzickiego działają liczne placówki oświatowe: przedszkola, szkoły podstawowe i gimnazjalne, licea, technika, szkoły zawodowe oraz szkoły policealne. Prowadzą one szeroko zakrojoną działalność

STAROSTWO POWIATOWE
13-100 Nidzica
ul. Traugutta 23
tel./fax 89-625-32-79

ZGODNOŚĆ KSEROKOPII
Z ORYGINAŁEM STWIERDZAM
5 MAJ 2016
data
podpis

INSPEKTOR
18^w Wydział Organizacyjny
i Spraw Obywatelskich
mgr Małgorzata Wołoszewska

odnotowano tylko jeden pożar lasu. Jeśli chodzi o miejscowe zagrożenia, to najwięcej zdarzeń spowodowane było przez transport drogowy (76) oraz silne wiatry (50).

Tabela 7. Zestawienie liczby zdarzeń z zakresu ochrony przeciwpożarowej mających miejsce na terenie powiatu nidzickiego w latach 2013-2014

Wyszczególnienie	2013	2014
Pożary	168	136
Miejscowe zagrożenia	336	287
Alarmy fałszywe	4	14
Łączna liczba zdarzeń	508	437

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych KPPSP w Nidzicy.

Liczba osób poszkodowanych podczas zdarzeń w 2014 r. była nieznacznie mniejsza niż w roku poprzednim. Przede wszystkim zmalała liczba ofiar śmiertelnych (z 7 do 2). Ponadto było 86 rannych (o 4 mniej niż w roku 2013).

Działania z zakresu ochrony przeciwpożarowej na terenie powiatu realizują: Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza przy Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Nidzicy, 5 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej wchodzących w skład sił i środków Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego (są to OSP Janowo, Janowiec Kościelny, Sarnowo i Napiwoda) oraz 10 innych OSP nie należących do systemu (spośród których 6 jest przygotowana do działań gaśniczych)²⁶.

Ważną rolę w tworzeniu lokalnych warunków bezpieczeństwa publicznego odgrywa Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny (jako organ rządowej administracji zespolonej pod nadzorem Starosty Nidzickiego) oraz podległa mu Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna (PSSE), która wykonuje czynności kontrolne w bardzo szerokim zakresie spraw dotyczących m.in. warunków sanitarno-higienicznych w podmiotach leczniczych i placówkach oświatowych, stanu sanitarno-technicznego urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych, obiektów użyteczności publicznej, a także przestrzegania zasad higieny żywności i żywienia w zakładach produkcyjnych oraz punktach żywienia zbiorowego.

Według raportu PSSE za rok 2014²⁷, stan sanitarno-epidemiologiczny w powiecie nidzickim nie budzi niepokoju. W zakresie epidemiologii, dzięki konsekwentnie prowadzonym wieloletnim programom szczepień ochronnych oraz ogólnej poprawie stanu higieny odnotowano spadek zachorowań na niektóre choroby zakaźne (np. grypę i grypopodobne, ospę wietrzną) oraz brak nowych przypadków zachorowań na takie poważne schorzenia jak np. wirusowe zapalenie wątroby typu B, czerwone, dur brzuszny, wściekliznę u ludzi czy odrę.

Z roku na rok systematycznie poprawia się stan sanitarno-techniczny podmiotów wykonujących działalność leczniczą w powiecie nidzickim. W 2014 roku objęto nadzorem wszystkie 51 podmiotów leczniczych. Przeprowadzono w nich 51 kontroli kompleksowych, a ponadto 9 kontroli tematycznych z zakresu realizacji szczepień ochronnych w placówkach podstawowej opieki zdrowotnej. Zdecydowana większość funkcjonujących w powiecie podmiotów spełnia wszystkie wymagania określone przepisami prawa.

Ponadto jako dobry PSSE oceniło stan sanitarny w zakładach pracy powiatu nidzickiego. Ocenę oparto m.in. o wyniki 124 kontroli sanitarnych przeprowadzonych w 76 ze 161 zakładów pracy. Nadzorem objęto także m.in. zakłady zajmujące się stosowaniem i obrotem

²⁶ Kolejne 4 jednostki OSP są planowane do włączenia do systemu do 2020 r.

²⁷ Raport o stanie sanitarnym powiatu nidzickiego za 2014 r., niepublikowany.

Największą różnicę odnotowano w wyborach parlamentarnych – w 2015 r. wyniosła 12,61 p.p., natomiast cztery lata wcześniej 12,54 p.p.

Nasuwa się konstatacja, że aktywność mieszkańców powiatu w wyborach powszechnych jest niższa od średniej krajowej i nie osiąga poziomu 50% uprawnionych do głosowania. Nie dotyczy to jednak wyborów samorządowych przeprowadzonych w listopadzie 2014 r., w których odnotowano frekwencję wyższą od średniej krajowej o prawie 7,5 p.p. Jest to fakt godny odnotowania, albowiem w Polsce występuje dość zaskakujące zjawisko mniejszego uczestnictwa obywateli w wyborach samorządowych niż w wyborach prezydenckich i parlamentarnych, co potwierdza również frekwencja podczas wcześniejszych głosowań. Pomimo, że wybory lokalne są istotne ze względu na bliskość przestrzenną i społeczną spraw i osób, których dotyczą, Polacy wykazują większe zainteresowanie głosowaniem na kandydatów do organów szczebla ogólnokrajowego²². Natomiast w powiecie nidzickim to właśnie wybory samorządowe cieszyły się ostatnio największym zainteresowaniem obywateli.

1.3.4. Bezpieczeństwo publiczne

Sfera porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli obejmuje bardzo szerokie spektrum zagadnień związanych z ochroną życia, zdrowia i mienia ludności, majątku publicznego, a także ustroju i suwerenności państwa²³. Na szczeblu powiatu działania organów władzy oraz podległych im inspekcji, służb i straży są zorientowane w szczególności na wszelkie przejawy naruszania prawa przez mieszkańców (w tym dotkliwy problem przestępczości), pożary, klęski żywiołowe oraz inne miejscowe zagrożenia spowodowane siłami natury lub działalnością człowieka (takie jak powódź, huragan, katastrofy techniczne, chemiczne, ekologiczne itp.), jak również czynniki szkodliwe i uciążliwe dla zdrowia, w tym choroby zakaźne i zawodowe.

Analiza statystyk dotyczących przestępstw stwierdzonych wskazuje, że liczba popełnianych czynów karalnych w powiecie jest wyższa niż średnia wojewódzka i krajowa. Świadczy o tym przede wszystkim GUS-owski wskaźnik „przestępstwa stwierdzone ogółem na 1000 mieszkańców”, przy czym podkreślenia wymaga spadek o prawie 6 punktów wartości tego wskaźnika dla powiatu w 2014 r. w odniesieniu do roku poprzedniego.

Powyższe wskaźniki przekładają się na spadek ogólnej liczby przestępstw w powiecie z 1027 w roku 2013 do 839 w roku 2014. Co ciekawe, spadek ten był spowodowany głównie malejącą liczbą przestępstw przeciwko mieniu. O ile bowiem w 2013 r. popełniono 479 takich czynów, o tyle rok później już „tylko” 102. Natomiast rozwija się przestępczość gospodarcza²⁴ (wzrost liczby przestępstw ze 189 do 255 – tj. o ok. 35%). Pozytywne jest to, że wykrywalność sprawców przestępstw gospodarczych w powiecie nidzickim jest bardzo wysoka – w 2014 r. wyniosła 95% i była lepsza od wyniku wojewódzkiego o 13 p.p. Prawie

²² „Niska frekwencja w wyborach samorządowych wskazuje na problem w funkcjonowaniu społeczności lokalnych: ludność ta bowiem bardziej interesuje się wyborami ogólnokrajowymi, niż lokalnymi, mimo, że to wybory samorządowe mają wpływ na sprawy, które bezpośrednio dotyczą lokalnej społeczności. Problem może wynikać ze świadomości oraz z wpływu czynników tj. np. medialne nagłaśnianie kampanii do wyborów szczebla ogólnokrajowego. Medialny szum wokół takich wyborów sytuuje lokalne głosowanie na dalszym planie, w cieniu pozostałych typów głosowania” (zob. U. Panicz, *Frekwencja wyborcza a stan polskiej demokracji*, „Refleksje” 2011, nr 4, s. 112-113).

²³ encyklopedia.pwn.pl/haslo/3876790/bezpieczenstwo-publiczne.html

²⁴ Obejmuje ona różnorodne działania godzące w interesy ekonomiczne państwa oraz destabilizujące gospodarkę, takie jak np. fałszowanie dokumentów, pieniędzy i znaków urzędowych, wyłudzenia i przywłaszczenia pieniędzy lub towarów, wyłudzenia dotacji publicznych, kredytów, pożyczek i odszkodowań z tytułu umowy ubezpieczenia, wytwarzanie i sprzedaż wyrobów tytoniowych/alkoholowych bez wymaganego zezwolenia, a także oszustwa internetowe.

1.3.3. Aktywność obywatelska i społeczna

Zaangażowanie społeczne obywateli oraz ich zainteresowanie działalnością na rzecz dobra wspólnego może przyjmować różnorodne formy, poczynając od udziału w referendach i konsultacjach, poprzez filantropię i wolontariat, a kończąc na formalnym członkostwie oraz pełnieniu funkcji zarządczych w podmiotach ekonomii społecznej, w tym w szczególności w organizacjach pozarządowych¹⁹. Spółdzielnie socjalne, fundacje, stowarzyszenia i inne organizacje społeczne stanowią wyraz samoorganizacji mieszkańców w celu rozwiązywania lokalnych problemów oraz zaspokajania potrzeb ludności, dlatego też stały się kluczowym partnerem dla samorządów lokalnych w realizacji ich misji.

Liczba podmiotów w sektorze ekonomii społecznej dynamicznie rośnie, jednakże szacuje się, że około 1/3 z nich nie przejawia praktycznie żadnej aktywności²⁰, zaś partycypacja obywateli w organizacjach jest znacznie niższa niż w większości krajów uznawanych za demokracje skonsolidowane. W konsekwencji wiele podmiotów bazuje na aktywności kilku osób lub tylko jednego lidera. Brakuje im zaplecza kadrowego i stabilności finansowej. Często wynika to z trudności w wyznaczaniu i osiąganiu długofalowych celów, a wtedy działalność organizacji ma wymiar bardziej „hobbystyczny” lub akcyjny.

Pola działalności jak i sama aktywność podmiotów ekonomii społecznej na terenie powiatu nidzickiego jest bardzo zróżnicowana. Licznie występują tu Ochotnicze Straże Pożarne (w sumie 20 zarejestrowanych podmiotów) i kluby sportowe (14 podmiotów). Ponadto funkcjonują organizacje zajmujące się wsparciem grup społecznych znajdujących się w szczególnej sytuacji, przede wszystkim osób z niepełnosprawnościami, chorujących, uzależnionych, bezrobotnych; organizacje promujące udział mieszkańców w różnych formach kultury, sztuki, sportu i rekreacji; grupy hobbystyczne; stowarzyszenia na rzecz rozwoju poszczególnych miejscowości, sołectw lub gmin.

Liczba organizacji pozarządowych w powiecie nidzickim stale wzrasta. Według danych GUS (rejestr REGON), w 2000 r. były zarejestrowane zaledwie 23 podmioty, a po 10 latach już 79. Do końca 2014 r. liczba ta wzrosła do 91. W ostatnich latach wzrost liczby organizacji pozarządowych nie był już tak dynamiczny, jak na początku obecnego stulecia. Pozytywne jest jednak to, że obywatele dostrzegają kolejne pola aktywności i potrzebę organizowania się dla dobra wspólnego, tworząc nowe podmioty ekonomii społecznej. Przy czym na koniec 2014 r. na 10 000 mieszkańców powiatu przypadało 27 organizacji, a więc wskaźnik ten był niższy niż w województwie (36) i w kraju (33).

Tabela 5. Wybrane podmioty ekonomii społecznej w powiecie nidzickim w latach 2012-2014

Wyszczególnienie	2012	2013	2014
Fundacje	3	3	4
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	83	84	87
Ogółem	86	87	91

Źródło: opracowanie własne na podstawie REGON.

¹⁹ Według Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej, przyjętego uchwałą Rady Ministrów z dnia 12.08.2014, „ekonomia społeczna” to sfera aktywności obywatelskiej, która poprzez działalność ekonomiczną i działalność pożytku publicznego służy: integracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych marginalizacją społeczną, tworzeniu miejsc pracy, świadczeniu usług społecznych użyteczności publicznej (na rzecz interesu ogólnego) oraz rozwojowi lokalnemu.

²⁰ Badania sektora non-profit za 2012 r. przeprowadzone przez GUS w województwie warmińsko-mazurskim podają, iż wśród ponad 4,5 tys. zarejestrowanych organizacji pozarządowych, 17,1% było aktywnych.

zatrudnia ponad 250 osób¹⁴. Dominują zaś mikroprzedsiębiorstwa. Przy czym zdecydowana większość podmiotów gospodarczych w powiecie (ok. 75%) działa na terenie gminy Nidzica. Tam też swoje siedziby mają największe zakłady pracy¹⁵ oraz koncentruje się działalność przemysłowa i wytwórcza, a także baza gastronomiczna i noclegowa sprzyjająca rozwojowi turystyki. Zauważalna jest dysproporcja pomiędzy sytuacją gospodarczą w gminie Nidzica i w pozostałych gminach powiatu.

Odnotować ponadto trzeba, iż liczba podmiotów gospodarki narodowej mających swoją siedzibę na terenie powiatu, wpisanych do rejestru REGON, stale rośnie od 2009 roku. Obecnie dominują jednostki sektora prywatnego (prawie 94% wszystkich podmiotów), w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (ponad 72% ogółu), natomiast według kryterium liczby pracujących zdecydowaną większość (bo prawie 95%) stanowią podmioty zatrudniające od 0 do 9 osób. Największą dynamikę przyrostu liczby podmiotów notuje się w kategoriach: osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą oraz podmioty zatrudniające od 0 do 9 pracujących. Jak zatem widać, gospodarka powiatu jest w głównej mierze oparta o działalności mikroprzedsiębiorstw.

Tabela 4. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do REGON na terenie powiatu nidzickiego

Wyszczególnienie		2012	2013	2014
Ogółem		2288	2332	2372
- sektor publiczny		142	141	146
- sektor prywatny		2146	2191	2225
Według formy prawnej:	Osoby fizyczne prowadzące dział. gospodarczą	1683	1711	1715
	Spółdzielnie	16	18	21
	Spółki handlowe	110	116	121
	Spółki cywilne	124	126	126
Według klas wielkości (kryterium liczby pracujących):	0-9	2154	2198	2244
	10-49	97	97	91
	50-249	36	36	36
	250-999	1	1	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS.

Pod względem nasycenia podmiotami gospodarki narodowej, powiat nidzicki wypada słabiej niż kraj i województwo warmińsko-mazurskie. Jeden z podstawowych wskaźników w tym zakresie, czyli podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności, w 2014 r. wynosił dla powiatu 701, dla Regionu 854, zaś dla Polski – 1 071. W zbliżony sposób kształtują się inne wskaźniki, jak np. jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności (67 w powiecie, 79 w województwie i 93 w kraju) czy osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym (odpowiednio 7,9; 9,5; 12,5). Dane te stanowią pewną wskazówkę do stwierdzenia, że ogólny poziom rozwoju lokalnej gospodarki i rynku pracy na terenie powiatu nidzickiego jest słabszy niż przeciętnie w Polsce oraz na Warmii i Mazurach.

Powyższe twierdzenie znajduje odzwierciedlenie w stopie bezrobocia rejestrowanego (według stanu za I półrocze 2015 roku), przy czym powiat nidzicki z wynikiem 15,5% zajmuje

¹⁴ BDL GUS oraz podrozdział 5.8. Strategii Rozwoju Gminy Nidzica na Lata 2014 -2022.

¹⁵ W 2014 r. na 126 podmiotów w powiecie nidzickim zatrudniających 10 pracowników i więcej aż 105 miało swoją siedzibę na terenie gminy Nidzica.

2010 do 2014 roku – odsetek ludności powiatu korzystającej z instalacji wodociągowej wzrósł z 83,1 do 90,6%, natomiast odsetek mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej wzrósł z 52,9 do 62,7%.

Tabela 3. Liczba mieszkań w powiecie wyposażonych w urządzenia techniczno-sanitarne w 2010 i 2013 roku

Wyszczególnienie	2010	2013
mieszkania ogółem	10 221	10 448
w tym wyposażone w:		
wodociąg	9 318	9 545
ustęp spłukiwany	8 963	9 190
łazienka	8 721	8 948
centralne ogrzewanie	7 897	8 124
gaz sieciowy	3 934	3 978

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS.

Należy jednak zaznaczyć, iż pomimo pozytywnych zmian, sytuacja mieszkaniowa ludności powiatu nidzickiego, w świetle danych Eurostatu, daleko odbiega od standardów europejskich⁷. Generalny obraz polskiego mieszkalnictwa to m.in. przeludnienie dotyczące prawie co drugiego obywatela, a także zły stan techniczny mieszkania u co dziesiątego obywatela, przejawiający się głównie w przeciekającym dachu oraz zawilgoceniu ścian i podłóg, co uniemożliwia bądź utrudnia bieżące naprawy i remonty, a także może powodować problemy ze zdrowiem.

Należy dodatkowo zaznaczyć, iż ogólna poprawa warunków mieszkaniowych w powiecie jest przede wszystkim wynikiem indywidualnych inwestycji prowadzonych przez osoby prywatne, które decydują się na budowę domów jednorodzinnych na użytek własny. Natomiast w innych formach oddaje się ostatnio mało mieszkań. Przez ostatnich 5 lat, tj. w okresie 2010-2014, oddano do użytkowania 385 mieszkań, w tym zaledwie 14 komunalnych. Warto nadmienić, iż w 2013 roku w zasobach gmin powiatu nidzickiego były 552 mieszkania komunalne, w tym 30 lokali socjalnych (w 2014 r. ich liczba wzrosła o 3). Przy czym zdecydowana większość z nich (ok. 90%) należała do gminy Nidzica. W latach 2012-2014 wniosek o przyznanie mieszkania z zasobów gminnych złożyło 117 osób. Ponadto w 2014 r. na lokal socjalny oczekiwało 37 mieszkańców powiatu. Problem ten wiąże się m.in. z ubożeniem części społeczeństwa (przede wszystkim w wyniku długotrwałego bezrobocia), wzrostem kosztów utrzymania oraz wysokimi kosztami kredytów hipotecznych.

Należy również nadmienić, że gminy są zobowiązane do tworzenia warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej oraz zaspokajania potrzeb mieszkaniowych gospodarstw domowych o niskich dochodach⁸. Wynajem mieszkania komunalnego jest na ogół znacznie tańszy niż mieszkania na wolnym rynku. Pomimo tego w 2013 r. zaległości w opłatach za mieszkanie komunalne w skali całego powiatu dotyczyły aż 252 mieszkań, a ich łączna wysokość wyniosła ponad 310 tysięcy złotych.

1.3.2. Lokalna gospodarka i rynek pracy

Obecna sytuacja gospodarcza kraju (mierzona tempem wzrostu Produktu Krajowego Brutto) wykazuje, po okresie spowolnienia na przełomie 2012 i 2013 roku, tendencję zwyżkową. Skutkiem ożywienia gospodarczego jest malejące bezrobocie oraz rosnące zatrudnienie.

⁷ <http://www.nieruchomosci.egospodarka.pl/122577,Co-5-mieszkanie-bez-ogrzewania-co-10-bez-lazienki,1,80,1.html>

⁸ Art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego.

Jeżeli zaś chodzi o migracje, czyli przemieszczanie się ludności mające na celu zmianę miejsca pobytu, to tendencje dla powiatu nidzickiego są wyraźnie niekorzystne. Saldo migracji, stanowiące różnicę pomiędzy liczbą zameldowań na pobyt stały i wymeldowań na stałe, w ciągu pięciu ostatnich lat wykazuje wartości ujemne, co znaczy, że więcej osób wymeldowało się z pobytu stałego w poszczególnych gminach powiatu nidzickiego niż się w nich zameldowało.

Ponadto analiza ludności powiatu nidzickiego w podziale na płeć wykazuje stałą przewagę liczby kobiet nad liczbą mężczyzn. W ostatnich 5 latach wskaźnik feminizacji, tj. liczby kobiet przypadającej na 100 mężczyzn, wynosił 101. Jednakże, co charakterystyczne, dane dotyczące poszczególnych gmin w powiecie wskazują, że na terenach wiejskich występuje przewaga liczby mężczyzn nad liczbą kobiet, a wskaźnik feminizacji jest zdecydowanie niższy niż średni w powiecie i waha się w przedziale od 95 do 97. Natomiast w mieście Nidzicy wskaźnik ten wynosi aż 109, co wskazuje na znaczną przewagę liczby kobiet nad liczbą mężczyzn.

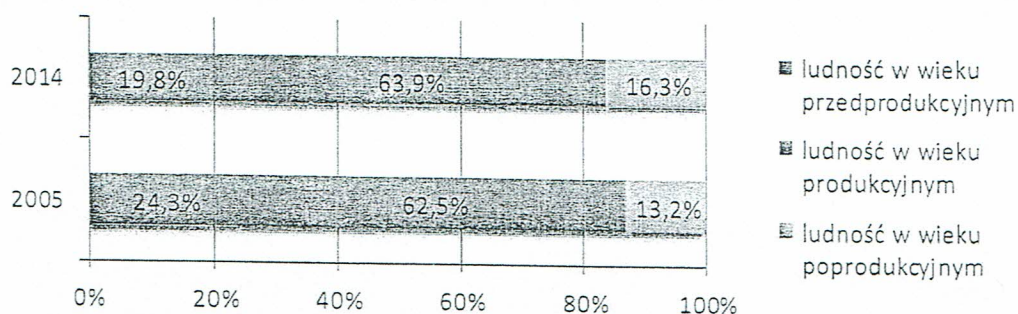
Tabela 2. Ludność w poszczególnych gminach powiatu nidzickiego w 2014 roku

Wyszczególnienie	Liczba ludności	Kobiety na 100 mężczyzn
Janowiec Kościelny	3 320	95
Janowo	2 788	96
Kozłowo	6 230	97
Nidzica	21 521	104
- w tym teren miasta	14 258	109
- w tym teren wiejski	7 263	95

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Jednocześnie w strukturze ludnościowej powiatu następują istotne zmiany wynikające z tzw. „starzenia się społeczeństwa”. Maleje liczba oraz udział dzieci i młodzieży do 17 roku życia przy jednoczesnym, równie dynamicznym, wzroście liczby osób w poprodukcyjnym okresie życia (mężczyźni: 65 lat i więcej; kobiety: 60 lat i więcej) w stosunku do ogółu ludności.

Wykres 1. Struktura ludności powiatu nidzickiego według ekonomicznych grup wieku w 2005 i 2014 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS.

Porównanie odsetka seniorów w ogólnej liczbie mieszkańców w roku 2005 i 2014 obrazuje procesy demograficzne, które nastąpiły w ciągu zaledwie dziewięciu lat. Istotny wpływ na nie ma postęp medycyny, rozwój technologii służących zdrowiu, a także poprawa stanu świadomości ludności w zakresie higieny i profilaktyki, które wydłużają ludzkie życie oraz czynią je sprawniejszym². Obecnie w Polsce mężczyźni żyją przeciętnie 73,8 lat, natomiast

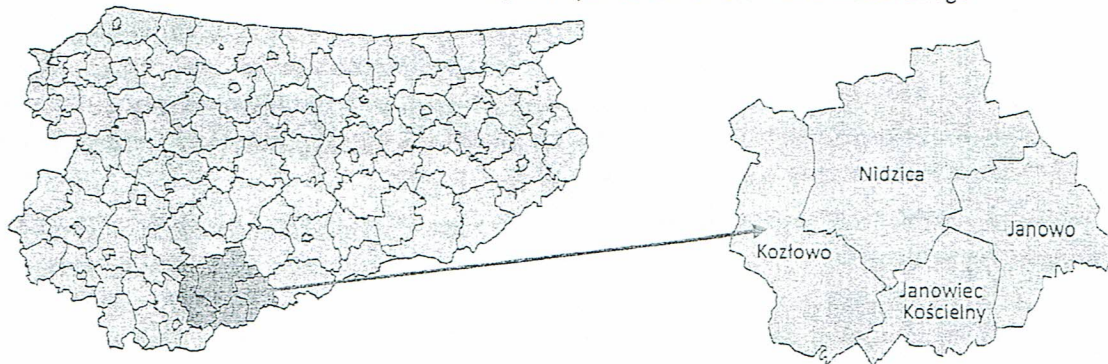
² Por. R. J. Kijak, Z. Szarota, *Starość. Między diagnozą a działaniem*, Warszawa 2013, s. 6 i nast.

1. Diagnoza społeczna powiatu

1.1. Ogólne informacje o powiecie nidzickim

Powiat nidzicki jest położony w południowej części województwa warmińsko-mazurskiego. Sąsiaduje z powiatami: mławskim i przasnyskim (woj. mazowieckie) oraz działdowskim, olsztyńskim, ostródzkim i szczycieńskim (woj. warmińsko-mazurskie). Powiat nidzicki zajmuje powierzchnię 960,7 km². Zamieszkuje go 33 859 osób (według stanu na dzień 31.12.2014), zatem gęstość zaludnienia wynosi 35 osób/km² i jest niższa od średniej wojewódzkiej (60 osób/km²) oraz krajowej (123 osoby/km²).

Rysunek 1. Powiat nidzicki na mapie województwa warmińsko-mazurskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie Statystycznego Vademecum Samorządowca 2014, Urząd Statystyczny w Olsztynie.

W skład powiatu wchodzi cztery gminy: miejsko-wiejska – Nidzica oraz 3 gminy wiejskie – Janowiec Kościelny, Janowo i Kozłowo. Znajdujące się na terenie powiatu jedno miasto, tj. Nidzica, stanowi centrum gospodarcze, kulturalno-oświatowe i społeczne. Nidzica jest siedzibą władz powiatu, gminy miejsko-wiejskiej oraz sądu rejonowego. Zamieszkuje ją ponad 42% ludności powiatu.

Powiat posiada dobrze rozwiniętą infrastrukturę drogową i kolejową. Przez jego teren przebiegają linie kolejowe w trzech różnych kierunkach (Olsztyn, Działdowo, Szczytno) oraz droga krajowa nr 7 łącząca Warszawę z Gdańskiem, a ponadto drogi wojewódzkie nr 538, 545 i 604. Sieć dróg w powiecie zapewnia dogodne warunki komunikacyjne do transportu pasażerskiego i towarowego.

Powiat nidzicki odznacza się urozmaiconą rzeźbą terenu oraz bogatymi zasobami przyrodniczymi. Lasy stanowią około 39% jego powierzchni. Jest tu kilka rzek (m.in. Nida stanowiąca jeden z dopływów Wkry oraz źródła Łyny) i jezior, a także pomniki przyrody oraz rezerваты (Koniuszanka i Koniuszanka II, Rezerwat żółwi błotnych w Orłowie, Rezerwat Źródła Rzeki Łyny). Atrakcją dla miłośników przyrody stanowi także leżący na polach wsi Tatary pod Nidzicą największy na Mazurach gład narzutowy zwany „Tatarskim Kamieniem”. Mocną stroną powiatu są walory krajobrazowe, bogata flora i fauna oraz nieskażone środowisko, które stwarza dobre warunki dla rozwoju agroturystyki.

Na terenie powiatu nidzickiego znajdują się liczne obiekty dziedzictwa historycznego wpisane do rejestru zabytków, m.in. kościoły, dworki i parki dworskie, cmentarze, kurhany, a także inne obiekty takie jak kapliczki czy krzyże przydrożne. Najwięcej zabytków jest w Nidzicy. Wspomnieć należy w szczególności pozostałości średniowiecznej zabudowy miejskiej, w tym fragmenty murów obronnych z basztami i tzw. klasztorów oraz kościoł św. Wojciecha, ponadto ratusz neoklasycystyczny i domy z XIX wieku. Największą atrakcją turystyczną stanowi posadowiony na wzgórzu i otoczony parkiem zamek gotycki z XIV wieku, który

STAROSTWO POWIATOWE
13-100 Nidzica
ul. Traugutta 23
tel./fax 89-625-32-79

ZGODNOŚĆ KSEROKOPII
Z ORYGINAŁEM STWIERDZAM
6 MAJ 2016

data

INSPEKTOR
w Wydziale Organizacyjnym
i Spraw Obywatelskich
mgr Małgorzata Wojtaszewska

Spis treści

Wprowadzenie	3
1. Diagnoza społeczna powiatu	4
1.1. Ogólne informacje o powiecie nidzickim	4
1.2. Ludność	5
1.3. Warunki i jakość życia w powiecie	7
1.3.1. Sytuacja mieszkaniowa	7
1.3.2. Lokalna gospodarka i rynek pracy	8
1.3.3. Aktywność obywatelska i społeczna	12
1.3.4. Bezpieczeństwo publiczne	14
1.3.5. Dostępność podstawowych usług społecznych	17
1.4. Główne problemy społeczne powiatu	23
1.4.1. Analiza statystyk pomocy społecznej	24
1.4.2. Bezrobocie	25
1.4.3. Dysfunkcje rodzinne i piecza zastępcza	28
1.4.4. Niepełnosprawność	32
1.4.5. Problemy osób starszych	33
1.4.6. Uzależnienia	35
1.5. Podsumowanie – wnioski i zalecenia	36
2. Zewnętrzne uwarunkowania lokalnej polityki społecznej	39
2.1.1. Ramy prawno-programowe strategii	39
2.1.2. Główne założenia aktywnej polityki społecznej	41
3. Strategia działań na lata 2016-2025	43
3.1. Zasady nadrzędne strategii	43
3.2. Cele, priorytety i kierunki działań	44
Priorytet I. Aktywizacja zawodowa i przedsiębiorczość mieszkańców	45
Priorytet II. Wspieranie dzieci i młodzieży, rodziców oraz całych rodzin	47
Priorytet III. Bezpieczeństwo publiczne i zdrowotne w powiecie	49
Priorytet IV. Włączenie społeczne seniorów i osób z niepełnosprawnością	50
Priorytet V. Profesjonalizacja działań w obszarze polityki społecznej	52
4. Zarządzanie realizacją strategii	55
4.1. Założenia organizacyjne	55
4.2. Monitoring i ewaluacja strategii	56
4.3. Źródła finansowania	60
Wykaz skrótów	62

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 19 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015r. poz. 163 ze zm.) do zadań własnych powiatu należą w szczególności opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka – po konsultacji z właściwymi gminami.

Natomiast ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych w art. 35a ust. 1 pkt 1 (Dz.U. z 2011r. Nr 127, poz. 721 ze zm.) wskazuje, że opracowanie i realizacja powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych winna wynikać z powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych.

W związku z obowiązywaniem do grudnia 2015r. dotychczasowej strategii (przyjętej Uchwałą Nr XXVIII/157/05 Rady Powiatu w Nidzicy z dnia 18 lutego 2005r.) a także dostrzegając aktualne problemy społeczne, konieczne stało się zdefiniowanie na nowo priorytetowych kierunków oraz zadań polityki społecznej.

Dzięki opracowaniu nowego dokumentu Strategii możliwe będzie planowanie rozwoju wyznaczonych obszarów polityki społecznej oraz racjonalne podejmowanie działań na rzecz podnoszenia jakości życia mieszkańców Powiatu Nidzickiego.

Sporządziła:

Anna Kalinowska

STAROSTWO POWIATOWE
13-100 Nidzica
ul. Traugutta 23
tel./fax 89-625-32-79

ZGODNIE KSEROKOPII
Z ORYGINAŁEM STWIERDZAM
6 5 MAJ 2016
.....
data podpis

INSPEKTOR
W Wydziale Organizacyjnym
i Spraw Obywatelskich
.....
mgr Małgorzata Wołoszewska